

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 19. Zettortdeenâ iitâ Mei 1844.

J a u n a s s i n n a s .

Pehterburgâ peemiht 5000 Zggaumi farradeenessi un pee kungeem, kam wisseem Luttera tizziba, bet kam lihds schim ne bija sawa ihpatti bajniza, un kam tadeht zittâs bajnizâs bij japeeteek ar Deewa-kalposchanu, fo teem tur pehz maltites noturreja.

Pehrn pawassar muhsu augsti zeenijams Keisers par winneem apicheh/odamees teem irr sohlijis, if gaddus 1700 sudrabu rublus, lai tee warretu sewim labdâ nammâ peederrigu weetu sagahdatees, un to par bajnizu eetaistees. Augsti un semmi no paschas Pehterburgas, kâ arri no Zggaunu-semnes us to arridsan baggatiqi famettuschî miplestibas-dahwanas, ar fo schis darbâs jauki irr isdarrichts, un weena lohpmanna nammâ branga flaisa bajniza eerikteta, kurrâ schee muhsu tizzibas-beedri 16tâ Mai pehr-

najâ gaddâ ar pateizibu prett muhsu Keiseru un saweem zitteem labbdarritajeem sawu pirnu Deewa-kalposchanu turrejuschi.

No Nerretas, 3schâ April. Jebchu schogadd pahrleeku dsilsch sneegs pee mums bija, tad uhdens tomehr ne bija wissai leels. Sestâ April eesahke leddus ect muhsu upwê, un astotâ jaw plohsti gahja, kam patti labba eeschana bija. No flahdes ne kur naw dsirdehts. No seena un zittas barribas Deewam schehl wissur leels truhkums, dauds weetahm noplehsti junti redsami, un ir paschôs Leischôs, kur zitahrt arween schinnis leetâs paligu meklejam, tas beidsiht ne bija wairs dabbujams, jebchu par salmu-kappu un par seena-birkawu 3 rublus un wairak maksaja. Lai Deews tikkai drihî dohd siltur laizinu, ka lohpmi, kas zittâ weetâ jaw fenn islaisti, arridsan fallumu atrastu! Rudsju lauki itt labbi isturrejuschees.

Pee Nerretas Latweeschu draudses flaitischanas scho gadd atraddahs:

Kursemmê,	Dwehslees.			Grahmatneeki.		Raksttaji.	Rehtinataji.	
	wirtschki.	seewischki.	kohpâ.	behrni.	kohpâ.			
Nerreteeschôs	1350	1552	2902	510	1386	73	31	
Ilseeschôs	416	427	843	153	482	55	30	
Wilkalneeschôs	210	229	439	67	196	7	3	
Leel-Suffejeeschôs	218	218	436	63	190	5	1	
Grizgalleeschôs	207	216	423	50	197	5	1	
Wezz-Wehmeleeschôs	172	179	351	61	167	8	1	
Ritteeschôs	99	98	197	31	85	2	—	
	Kohpâ							
Leischôs	2672	2919	5591	935	2703	155	67	
	112	111	223	29	93	—	—	
	Ur wissu	2784	3030	5814	964	2796	155	67

Grahmatneeki scho gadd pahr wissu draudsi no behrneem 79 un pawissam 104 wairak ne kâ pehrn.

- Rà fahribas beedribu preekschneeki no Wahzsemmes un Sweedrussemes Am- burgés pilfatà leelu faeeschanu turre- juschi August mehnesi 1843.

(Stattees Nr. 18. Beigums.)

Wihri un brabli! meh's pafemmigi gan ap- sinnamees, ka meh's wehl runnajam, kà mas pulzinsch us daudseem, zittadi kà brabli us brahleem, us tahdeem, kas eeksch Deewa wahrda stahw sawà weetà, Kristus mahzibai par gohdu turretees wiffàs leetàs. Bet tapehz ihsti runnajam un luhdsam un pamahzam un ne zeescham wiff kluffu. Us Zums Zuhfu draudses skattahs basnizà un skoblà, us Zums, kas wehl fahrigi un skaidri effat stary teem pulkeem, kas no ta reibschanas biffera dserr. Ak wihri un brabli! apskattaitees tadeht, woi Zums ir schi leetà ne waijaga papreeksch staigah't ar sawu preekschsihmi, woi Zums ir schi leetà ne buhs parahditees kà ganneem pee teem pulkeem, kas Zums dohti, kà fahlei un gaismei preeksch tahm dwehselehm, kas Zums irr ustizetas.

Meh's effam drohschi, Zuh's ne warrat, Zuh's ne drihsktat ilgaki kaweht. Woi weenam dsch- reenam, kas wairak ne kà wiffàs zittas nahwes fahles schi pasaulè, zilweku tautai — ak ir muhsu tehru semmei! — par pohstu irr, wehl ilgak buhs pee-eet Zuhfu gannamu pulku awim un jebreem?

Woi Zums naw jazeltahs ka weenam wih- ram, naw jabeedrojahs ar teem, kam Zuhfu paligu waijaga, kas bes to Kunga neneeku, bes Zums mas ko eespehj, lai winnu leelais darbs auglus neff, tahds darbs, ar ko mihlestiba stei- dsahs glabht, ko mums leelà nohtè strahdaht swehtri peenahkabs un no ka ir Zuh's ne mas wairs ne warrat atrautees.

Ak Zuh's wihri un brabli! Jaw weenreis ugguns leesmas no Deewa zehlehs schi Wahz- semmes pilfatà (kad Amburgè gandrihs 2000 namni nodegge) un jo spehzigas, jo deewischki- gas mihlestibas leesmas tuhlfstohsch reis tuhlfst- schu firdis sagrahbe, no tahm behdahm glabht, ko winsch ugguns bij padarrijis. Meh's redse- jam scho mihlestibas swehribu, pee ka ir Zuh's

effat palihdsejuschi. Nu tad wehl weenreis, zel- teetes kur ugguns jadsehsch kas ne labdu weenu pilfsah'tu, bet kas wiffàs semmes aprihji, kas kà elles ugguns sibme zaur muhsu — ak! zaur kristigeem laikeem staiga. Nu tad muhsu Dee- wam par gohdu zelteetes ar leesmahm tahs mihlestibas, kas no Deewa, to pohsta leesmu, brandwihna dserschanas dauds tautas aprihdamu leesmu noslahpeht un isdsehst!

Meh's ne gribbam, kristigi wihri un brabli! Zums to zellu aprakstih't, kas Zums tè buhtu jausnem. Dohdeetes pee mums, sabeedro- jeet ar fewi wiffàs gohdigas kristigas dwehseles, kas nah't no mihlestibas fewi aisleegt, atsakkait ar tahm brandwihna dserschanai pawiffam un us wiffu muhschu un dsenneetes, to paschu apnem- schanu ap Zums mohdinaht, kur Zuh's warrat. Reflejeet, mahzaites to labbaku zellu us to, dsenneetes mums wehl tahlu papreeksch eeksch glahbdamas mihlestibas karstuma, eeksch fahri- bas im Deewa luhgschanas spehka, eeksch tahs gudribas, kas irr no augshenes!

Schee irr, Wahzsemmes wihri, schee irr, kristigi brabli! tee wahrdi, schi irr ta luhgschana ko meh's eeksch ta Kunga wahrda un pehz sawa annmata Zums effam pee firds likfuschi. Am- burgè dewità August deenà 1843.

Lee preekschneeki, kas us pirmu leelu faee- schanu irr suhtiti no tahm beedribahm prett brandwihna dserschanu.

Kad scho usfaukschanu wiffi ar preeku bij dsir- dejusch'i un par labbu teifusch'i, tod wehl tas mahzitajs, kas to bij preekschlassijis ar jaukeem wahrdeem parahdija, ka fahribas beedru darbo- schana irr ihsti kristigs darbs, tapehz ka eeksch Kristus Jesus tikkai spehj ta tizziba, kas zaur mihlestibu spehzigai irr un ka schai kristigai mihle- stibai zaur to ihpafchi waijaga spehzigai parah- ditees. ka ta no dserschanas nelaimes irr tuwa- kus raug glabht un sargah't un ka tadeht fahrigi wihri no Deewa puffes un to wahju brabli lab- bad sabeedrojahs un siipreem dschreeneem atsakka un pawiffam prett dserschanu zihnijahs. Ir schi isteifschana wiffaem patikke un schiute taisna buht un kad tee wehl par daschahm leetahm bija

farunnajuschees un nosvreeduschi 1845tâ gaddâ atkal fanahkt, tad treschdeenas walkarâ tee fah-tibas beedribu preekschneeki ischtihras. Vet wiffi farwu zellu us mahjahm usnehme ar to stip-ru tizzibu, ka Deewa swehtiba schai faeschanaï ne truhks, ka wiffi mannihs, ka tas swehtiqs darbs ar Deewa paligu weizahs un ka tuhfto-scheem labs prahs taps atjaunohs un stipri-nahts, pee schi mihlestibas darbina palihdseht.

Tâ tas Wahzsemmes mahzitajs us Wahzsem-neekeem raksta. Woi irr mums Kursemneekeem wiffu winna isstahstifchanu ne buhs pee firds nemt? Nispehrnâ gaddâ pehz waldischanas sinnahm Kursemme 11 zilweki zaur dferschanu abtrâ nahwê mirruschi un scho seemu, zil mehâ sawâ pussê no 5 draudsehm dabbujuschi dsirdeht 5 zilweki zaur brandwihnu pohsta nahwê irr krit-tuschi. Vet kas to skaita, zil zilwekeem winsch wesselibu famaita un pa desiniteem dschwibas gaddeem atrauj? zil laudis winsch nabbadsibâ, kaunâ, nelaimê un daschaddos grehldos eewedd? zil dwehseles winsch muhschigâ nahwê nodohd? Ak! Deewâ to skaita, kas irr fazzijis ka tee dschreji to debbes walstibu ne eemantohs. Kaut tad Winsch pats drihs arri par mums ap-schehlotohs un wisseem azzis atwehrtu, kas us scheem pasufchanas zelleem irr, wisseem firdis mohdinatu, kas warr palihdseht, maldidamus brahtus no teem atgreest un pasargahkt. Lai ta Kunga schelastiba us to ir scho lassifchanu pee kahdas dwehseles swehti! W. S — r.

M a h z i h t s s i r g s.

Kad Spranzuschi tai farra laikâ 1813 gaddâ 4tâ Merz no rihta agri no Berlînes pilstas behdse, jo Kasaki urrah fauldami teem ar makri wirsü speedchs; tad dauds Spranzuschi tikke zaur tam sakerti, ka tee tai miglainâ rihtâ ahtri skrreedami dauds tanuis dsillds grahwjos eekrite, to tee Kreeweem, saweem ecnoidneekeem par pohstu bij rakkuschi. — Woi naw tâ: Kas zit tam bedri rohkt, kriht pats tai bedrê eekschâ:

Schinni farroschanâ gaddijahs wehl tahds notikkums: Kahds Kreewu Kasaks bij ais pil-

fatas wahrteem Spranzuschi saldatu nokehriâ. Winsch nokahpe no farwa sirga, atnehme tam Spranzusim wiffus farra eerohtschus un tâ pehz farra liffumeem darridams, gribbeja tohs sewim us mugguru sprahdseht. Vet kamehr Kasaks wehl Spranzuscha rannizu pahrtschamdija un tahs rannizas sifnes garraki palaide, lai tas tohs atnemtus eerohtschus sewim jo labbaki us mugguru warretu ussprahdseht, tif ilgam Spranzusis — to Kasaks taggad it weeglu bij padarrijis — isredseja few ihstu laiku Kasaka sirgam muggurâ lehkt un labbak ar scho pilneem lehfscheem probjam skreet ne kâ ar sawahm pee-kussuschahm kahjam behgt. Tâ nu sirgam mug-gurâ tizzis, Kasakam nej labbas deenas wehle-jis nedf waldees par sirgu fazzijis, skrehj pil-neem lehfscheem probjam. Vet Kasaks pa-liffe itt meerigi stahwoht, skattijahs-tam ner-ram pakkal un pasmejhahs. Laudis, kas to redseja, brihnijahs lohti ka Kasaks par to ne buht ne eeschutte. Kad nu Spranzusis jaw lab-bu gabbalu bij ais skrehjis, tad Kasaks ihkschi muttê bahsis fahze stipri swelpt, un tarwu brih-numu! — sirgs greesehs tubdal apkahrt un skrehje atkal tapat pilneem lehfscheem atpakkal pee farwa kunga; kaut ir Spranzusis deesgan puhlejahs to wehl us preekschu dsiht. Pee farwa kunga peeskrehjais tas paliffe issteepees tam preekschâ stahwoht. Kasaks scho noglaudijis mihligi apkehre un butschoja; pehz tam Kasaks nowilke Spranzusi no sirga semmê, kas itt kâ apses lap-pa trihzedams wehl sirgam muggurâ sehdeja, un tad farwu sohbinu iswi jis sadraggaja tam labbu rohku. Kad nu schis winnu tâ bij fataisijis, ka tos farrà wairs ne derreja, tad Kasaks iswilke no sawas manteka kabatas gabbalinu audekla un papibri eetihthu salwi: ar scho awsmehrejis to audekla gabbalinu, fasehje winsch tam pats at-kal to wainu, to winsch ar farwu sohbinu bij eezirtis. Tad — ar weenu rohku Spranzusi us preekschu gruhdams un ar ohtru us to zellu rahdidams, kur zitti Spranzuschi bij nogahju-schi, fazzija ar farwu kreewu wallodas eeraddu-schu mehli: Furt marschihz zu Kamrad!

R g.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tabs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tohp no Krohna Seffawas pagastu teefas wiffi tee, kam tahdas taisnas prassifchanas pee ta nomirruschu Zeelas Seffawas Dabrgu-mahju fainneeka, uzaizinati, feschu neddelu starpâ no appalschraftitas deenas, t. i. lihds 15tu Juhni f. g., sowas prassifchanas pee schibbs teefas usdoht; kas wehlat peereikfeek, tohs wairs ne klausibbs bet teem pascheem muhschigu fluffu-zeeschanu uslikts, un pahr ta nelaika aistobtu mantu pehz likkumeem spreedibbs. To buhs wehrâ list! Masâ Seffawâ, tai 4tâ Mei 1844 3

(L. E.) Bukle Breede, peefehdetajs.
(Nr 356.) Helms, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tabs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tad par to mantu ta zitkahrtiga Kaiwes Radfinu fainneeka un pagasta preekschneeka Kabrla Feldmann, inwentariuma trubkuma, magasihnes un zittu parradu dehl konkurse spreesta, tohp zaur scho wiffi parradoneeki uzaizinati feschu neddelu starpâ no appalschraftitas deenas, tas irr lihds 26tu Mai f. g. pee schibbs pagasta teefas peeteiktees, un sagaidiht, to teefa pehz likkumeem spreedibbs, jo wehlat neweens ar sawahn prassifchanahm wairs ne klubs klausibbs. Kaiwes pagasta teefa, tai 14tâ April 1844. 2

+++ R. Grannofsky, pagasta wezz.
Dubowitz, pagasta teefas srihweris.

No Wahrbeles pagasta teefas tohp tee mantineeki ta, Kabrlesmuishas Ahnischu mahjâs nomirruscha brihwzilweka Janne Fankewiz uzaizinati, lihds 23schu Mai f. g. schreit peeteiktees, un prett behru- un zittu isdohschanu atlihdofinafchanu wianna atlikkuschu mantu, kas no teefas us 18 rubl. 70 kap. sudr. nospreesta prettim nemt; ja lihds peeminnetam Terminam neweens ne buhs peeteizeek, tad to mantu wairakfoblitajam pahrdohs un no tabs renabkufchas naudas tabs behru-isdohschanas atlihdofinahs, un ja kas atlikrohs, tad to teem parradu deweseem, kas jaw taggad peeteikuscheek, ismaksahs. Wahrbeles pagasta teefa, 11tâ April 1844. 1

(Nr. 152.) +++ Pagasta wezzakais Zable.
Pagasta teefas srihweris S. Seegrün.

No Wezsmohles pagasta teefas tohp wiffi tee, kam tahdas taisnas parradu prassifchanas gee ta Wezsmohles fainnerka Leijes Kuplu Aufs Dlant buhtu, par kurra mantu muishas parradu dehl konkurse nospreesta, uzaizinati, lihds 9tâ Juni f. g. kas par to weznigu un isflehgshanas terminu nolikts, pee schibbs pagasta teefas peeteiktees, un sawus parradus predoht, jo wehlat ne weenu wairs ne klausibbs. Wezsmohle, tai 14tâ April 1844. 1

(L. E.) +++ Wabrtin Erdmann, pag. wezzakais.
(Nr. 18.) Uleksander Kern, teefas srihweris.

Zittas fluddinafchanas.

Zaur scho schreit sinnamu darru, ta tabs gobdashimes, to Kursemmes pagasta teefas lohzeeki un pagasta preekschneeki walka, no 14 lohtiga sudraba pee mannum taisa, un ka turplikam tabs paschas us apstelleschanu ar to pee schibbm sibmehm peeder-rigu banti pee mannum warr dabbuht pirkt. Talabb warr wiffi, kam tahdas gobdashimes waijadstgas un kam winnas brihw walkabt, ar peederrigahm parradifchanahm no pagasta teefas pee mannum melde-teek. Jelgawâ, tai 26tâ April 1844. 1

Karl Raeber, selta un sudraba kallejs.

Tabs pee Abgunst-Grinsefeld muishas peederrigas Pleppu- un Lapsu-mahjas irr us arrenti jeb us klausibu isdohdamas. 3

Einna par jaunu grahmatu.

Lihku spreddiki us behrehm lassami, apghdati no jitteem Kursemmes mahjitajeem un taggad wairoti un ohtru reis drikketi, Jelgawâ 1844, warr dabbuht pirkt us tirus plazza pee grahmatu pahrdeweja Reyher zeeniga lunga, maksfa wahlâ ce-seeta 60 kap. sudraba.

Schee lihku spreddiki irr tee pascht, kas jaw 2 reis eeksch muhsu owischem lassitajeem irr ka labbi un teizami peedahwati. Tabs lihku runnas irr wahr' us wahrda ta likti ka tai pirmâ drukkâ bijuschi, tikween nelaika Durbes mahjitajs Runkler peelizzis katraj lihdsibai jeb runnai dfeefmu klabt. Latweeschu grahmatu ar tik jauku papihri un tik klaidru drukklu lihdschim ne esmu redsejis. Zerrezam ka tai pirzeju ne truhk. 3

W. Pantenius.

Brihw drikket.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas-raths U. Weitler.